

BIJLAGE 7

NOTA VAN ZIENSWIJZEN BESTEMMINGSPLAN EN OMGEVINGSVERGUNING “WINDPARK OEVERWIND”

Behorend bij raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan “Windpark Oeverwind”

Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan en omgevingsvergunning “Windpark Oeverwind” is, na publicatie in zowel in het gemeenteblad als de Staatscourant en op www.ruimtelijkeplannen.nl met ingang van dinsdag 18 juni 2019 tot en met maandag 29 juli 2019 gedurende een termijn van 6 weken ter inzage gelegd.

De ter inzage legging vond plaats op het Stads kantoor aan het Westnieuwland 6 en was digitaal raadpleegbaar.

Binnen voornoemde termijn zijn 7 zienswijzen, op het ontwerpbestemmingsplan en ontwerpvergunning ontvangen, gericht aan de gemeenteraad. De zienswijze van de betrokkene van Maassluisdijk 202 is niet gedateerd en ondertekend, maar wel bekend en is meegenomen in de weerlegging. De andere zienswijzen zijn binnen de genoemde wettelijke termijn van 6 weken ontvangen en hebben aan de overige ontvankelijkheidseisen voldaan en zijn daarmee ontvankelijk.

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens is het niet toegestaan de persoonsgegevens (NAW-gegevens) van natuurlijke personen te verwerken zonder dat bijvoorbeeld sprake is van een wettelijke grondslag, dringende noodzaak of toestemming van de betreffende personen. De natuurlijke personen die een zienswijze hebben ingediend zijn in deze Nota van Zienswijzen niet bij naam genoemd.

Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de ingekomen zienswijzen.

Hierna volgt een korte samenvatting van de inhoud, waarna het gemeentelijk standpunt wordt verwoord met daaraan gekoppeld een conclusie/voorstel voor wat betreft de gevolgen voor het bestemmingsplan.

1. Zienswijze Cees Advocaten N.V. namens Eurus Windpark Vlaardingen B.V tegen het ontwerpbestemmingsplan en ontwerpomgevingsvergunning

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente
1.1	Indiener zienswijze geeft aan dat er onvoldoende rekening is gehouden met kenbare belangen van cliënt. Er is geen goede ruimtelijke onderbouwing. Een deugdelijke onderbouwing van de financieel-economische uitvoerbaarheid als bedoeld in artikel 3.1.6 onder f van het Besluit ruimtelijke ordening ontbreekt	De afstand tussen de bestaande twee windturbines is even groot als de afstand tussen de meest oostelijke nieuwe windturbine en de meest westelijke bestaande windturbine. De betreffende afstand is circa 350 meter. Deze afstand is gangbaar voor de onderlinge tussenafstand van windturbines bij vergelijkbare windparken. Gezien het feit dat deze afstand gehanteerd wordt bij diverse windparken op land, zijn geen significante negatieve effecten te verwachten op het gebied van slijtage.
1.2	Client exploiteert het windpark bestaande uit de twee windturbines staande op het perceel dat grenst aan de plangrenzen en een van de percelen waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft. De plaatsing van de onderhavige twee turbines is onmiskenbaar van invloed op het rendement van de windturbines van cliënte door windafvang. De onderhavige twee turbines worden geplaatst in de overwegend heersende windrichting. Bovendien kan mogelijke turbulentie tot	Dat de afstand tussen de nieuwe en de bestaande windturbines gangbaar is, betekent niet dat er geen opbrengstverliezen kunnen ontstaan bij de bestaande windturbines als gevolg van de plaatsing van de nieuwe windturbines. Deze opbrengstverliezen kunnen voornamelijk bij de meest westelijke bestaande windturbine optreden. De initiatiefnemer van de nieuwe windturbines heeft tijdens de voorbereiding contact gehad met de drijver van de

	schade lijden wegens versnelde slijtage van de turbines van cliënten.	bestaande windturbines. Daaruit kwam naar voren dat er een negatief effect kan ontstaan van naar schatting maximaal 2,5%. De initiatiefnemer heeft verklaard dat een eventuele planschade van deze ordergrootte de financiële uitvoerbaarheid van het project niet in gevaar zal brengen. Om de daadwerkelijke effecten van de nieuwe windturbines op het rendement van de bestaande windturbines nader te bepalen voor de SDE+-subsidieaanvraag wordt op dit moment een opbrengst-/productieonderzoek uitgevoerd. In de zienswijze wordt overigens beweerd dat de toekomstige windturbines zijn geprojecteerd in de overheersende windrichting. Dit is niet geheel juist. De geprojecteerde windturbines staan westnoordwest van de bestaande windturbines en de heersende windrichting is zuidwest.
--	--	--

Conclusie:

De zienswijze wordt ongegrond verklaard.

2. Zienswijze indiener nummer 2 (geanonimiseerd) tegen het ontwerpbestemmingsplan

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente
2.1	Indiener zienswijze geeft aan dat er geen rekening is gehouden met de berekening van slagschaduw van de woningen die planologisch mogelijk zijn op zijn perceel. Er is dan geen sprake van een goed woon- en leefklimaat. In juni 2009 zijn er 1700 zonnepanelen op mijn bedrijfspanden geplaatst. De opbrengst van de panelen zal aanmerkelijk en misschien onaanvaardbaar minder zijn indien ten zuiden van het perceel een windmolen wordt geplaatst.	In haar structuurvisie (Visie Ruimte en Mobiliteit) heeft de provincie zoekgebieden aangewezen voor de realisatie van windturbines en de locatie "Oeverbos" biedt kansen voor een windpark van 4-5 windturbines te realiseren. Vanwege de aanleg van de Blankenburgverbinding in het gebied Oeverbos-West is op korte termijn alleen de realisatie van twee windturbines mogelijk in het Oeverbos-Oost in de lijn van de bestaande windturbines op de afvalwaterzuivering De Groote Lucht. Ter plaatse van het perceel aan de Maassluissedijk van indiener zijn in het bestemmingsplan "Buitengebied-West" planologisch een drietal bedrijfswoningen bestemd bij twee stallingsbedrijven. De dichtst bij het plangebied gelegen woningen lagen op een afstand van circa 640 (Maassluissedijk 200) en 660 meter (Maassluissedijk 198) (zie plaatje locatie). De woningen Maassluissedijk 198 en 200 zijn geamoveerd voor de aanleg van de Blankenburgverbinding. Beide woningen zijn al gesloopt. Met het Tracébesluit voor de Blankenburgverbinding zijn deze woningen ook juridisch verwijderd. De dichtst bij gelegen woning wordt daarmee een naastgelegen woning Maassluissedijk 206 op een afstand van circa 740 meter van het

		plangebied. Het is de bedoeling dat voor de twee gesloopte woningen één woning herbouwd wordt op een locatie bij de stallingsbedrijven verder van de geplande windturbines af (ten westen van de nog overgebleven bedrijfswoning en verder dan 740 meter van de windturbines af). De afstand van de windturbines 1 en 2 tot aan de locatie van de indiener van de zienswijze is zodanig groot (minimaal 640 meter tot aan een geamoveerde woning) en geeft geen slagschaduw boven de norm op het perceel van de indiener van het perceel. Volgens het akoestisch onderzoek is er op het adres Maassluissedijk 198 (welke reeds is gesloopt) sprake van een jaarlijkse slagschaduwduur van 5:19 uur, dit is al minder dan de (worst case benadering van) wettelijke norm van maximaal 6 uur slagschaduw per jaar. Geconcludeerd kan worden dat op het gehele perceel aan de wettelijke norm voor slagschaduw wordt voldaan gezien de ligging, ondanks dat voor bedrijfsgebouwen (en zonnepanelen) geen norm geldt. Het effect van de windturbine op de bedrijfspanden en op de zonnepanelen is dus verwaarloosbaar. Er is wel degelijk rekening gehouden met slagschaduw op het perceel. Voor de overige te realiseren windturbines zal een aparte RO-procedure moeten worden gevoerd en is op deze procedure niet van toepassing.
--	--	--

locatie indiener zienswijze

Conclusie:

De zienswijze wordt ongegrond verklaard.

3. Zienswijze Rijkswaterstaat tegen het ontwerpbestemmingsplan en ontwerpomgevingsvergunning

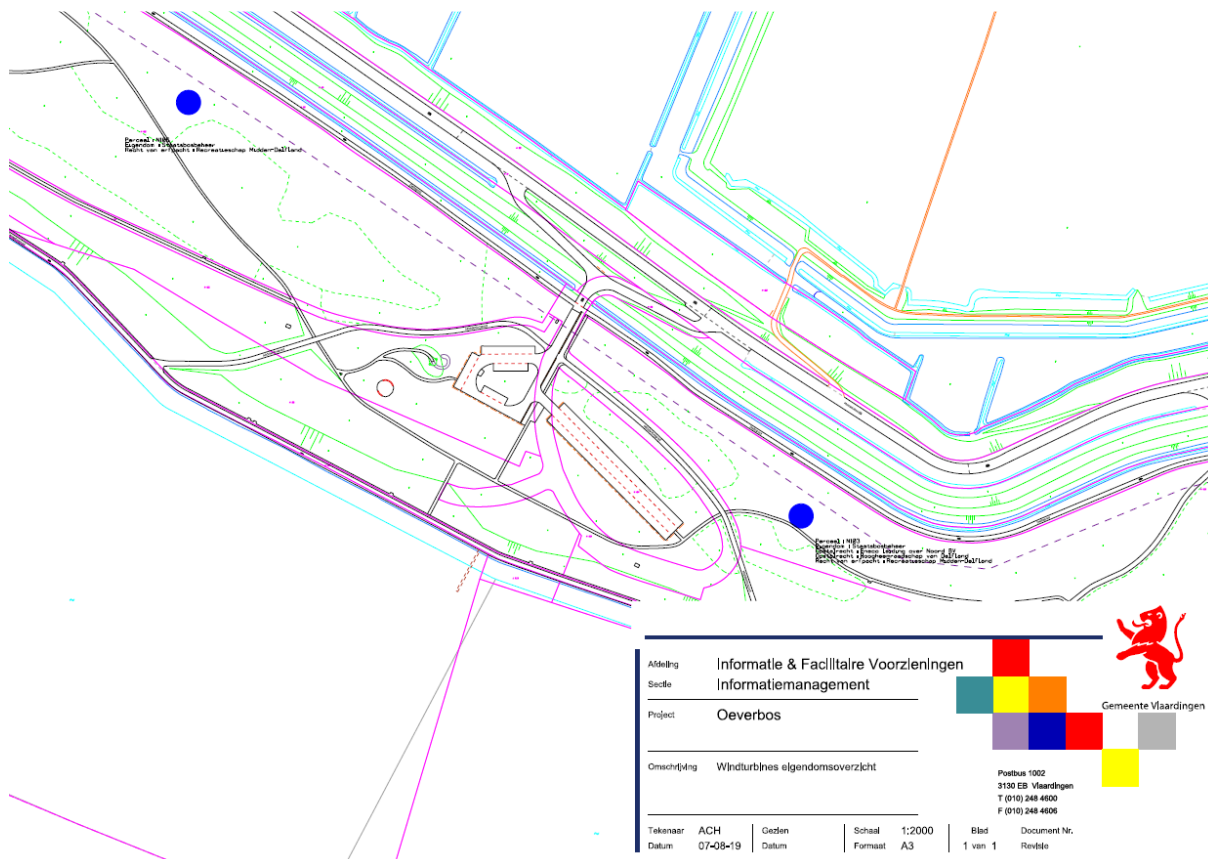
Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente
3.1	RWS wil meer duidelijkheid over de locatie van de windmolens en met welke fundatie de molens worden gebouwd om te kunnen beoordelen of de windturbines ook nog effect hebben op de oever in het kader van de stabiliteit.	De locatie is weergegeven op de verbeelding behorend bij het bestemmingsplan. De coördinaten voor de 2 windmolens zijn: X=79319.8 Y=435534.8 (zie bijgaande tekening, die ook in de aanvraag omgevingsvergunning is opgenomen) De aangevraagde windmolens (2,2-4,2 MW) worden op een fundatieblok met palen gefundeerd. Het fundatieblok wordt zodanig geschematiseerd dat de horizontale kracht uit de windbelasting door de paalfundering door schoorstand naar een diep niveau in de ondergrond wordt gebracht. Het

		fundatieblok zelf geeft geen belasting door middel van gronddruk of door grondwrijving af in de bovenste grondlaag. Dus geen extra aandrijvende kracht in de bovenste grondlaag van de oever, wat de stabiliteit ongunstig zou kunnen beïnvloeden. De palen verhogen het afschuifdraagvermogen (methode Bishop) van het glijdvlak, de oever wordt dan stabiel. In het kader van het bestemmingsplan is ook technisch onderzoek uitgevoerd naar waterveiligheid/ invloed van de windturbines op de waterkerende functie van de dijk (bijlage 3 bij de toelichting). Het Hoogheemraadschap van Delfland is bevoegd gezag voor waterveiligheid van de waterkering en de benodigde watervergunning. De windturbines zijn op een afstand van minimaal 107 meter tot aan de rand van het water gelegen. De rotoroverdraai van de windturbines van maximaal 60 meter (halve rotordiameter) zal niet over water draaien en daarmee niet over gronden van Rijkswaterstaat. Verder is de afstand tot de oever veel groter dan die van de windmolens (3,0MW) welke in 2014 zijn gerealiseerd. De windturbines hebben geen onaanvaardbaar effect op de oever in het kader van de stabiliteit.
3.2	Hoe zit het met de bereikbaarheid van de onderhoudsweg. De windturbines draaien over Staatseigendom. Hiervoor moet een privaatrechtelijke regeling worden besloten met het Rijksvastgoedbedrijf, voordat de windturbines gerealiseerd zijn.	De windturbines draaien niet over Staatseigendom en er hoeft daarom geen privaatrechtelijke regeling te worden getroffen (zie tekening). De plaatsing van de windturbines verandert niets aan de situering en het gebruik van de onderhoudsweg, deze blijft toegankelijk voor Rijkswaterstaat.

Coördinaten

Eigendomssituatie

Conclusie

De zienswijze wordt ongegrond verklaard.

4. Dhr. Ros, adviseur onroerend goed namens indiener nummer 4 (geanonimiseerd) tegen het ontwerpbestemmingsplan en ontwerpomgevingsvergunning

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente
4.1	Er moet rekening worden gehouden met het totale plan nl. 5 windmolens. Er is onvoldoende onderzocht wat de ruimtelijk kwaliteitseffecten van de windmolens zijn op de beleving van de recreanten e.d.	In haar structuurvisie (Visie Ruimte en Mobiliteit) heeft de provincie Zuid-Holland al zoekgebieden aangewezen voor de realisatie van windturbines en de locatie "Oeverbos" biedt kansen voor een windpark van 4-5 windturbines te realiseren. Hiervoor is een planMER uitgevoerd met bijbehorend onderzoek waarbij er al allerlei (milieu en onderzoeks)belangen zijn afgewogen. De locatie Oeverbos is naar voren gekomen als geschikte locatie. Vanwege de aanleg van de Blankenburgverbinding in het gebied Oeverbos-West is op korte termijn alleen de realisatie van twee windturbines mogelijk in het Oeverbos-Oost in de lijn van de bestaande windturbines op de afvalwaterzuivering De Groote Lucht. Als gevolg van de komst van de Blankenburgverbinding krijgt het gebied

		tussen de Westwijk en de nieuwe autosnelweg een kwaliteitsimpuls. Het hele gebied wordt opnieuw ingedeeld. Voor het Oeverbos is als uitwerking van de kwaliteitsimpuls een herinrichtingsplan gemaakt waar voor Oeverbos-oost ook al invulling aan is gegeven. De inpassing van de windturbines in het (landschappelijk en recreatieve) inrichtingsplan voor het Oeverbos wordt nader gemotiveerd in paragraaf 4.3 van de toelichting van het bestemmingsplan, ook de samenhang met eventueel toekomstige turbines is hier beschouwd. De windturbines zijn in te passen in het herinrichtingsplan en laten nieuwe recreatieve verbindingen en het recreatieve gebruik van het gebied verder ongemoeid. De windturbines zijn dus ook in het recreatieve gebruik van het gebied in te passen. De (recreatieve) beleving van de windturbines is voor iedereen anders en ook niet een specifieke aspect om rekening mee te houden omdat het ook niet direct ruimtelijk relevant is. En, ten slotte, wordt de (recreatieve) infrastructuur van het gebied ook verbeterd. Er komt een extra onderdoorgang van de Hoekse Lijn, waardoor de bereikbaarheid van het gebied beter wordt. Voor de overige te realiseren windturbines zal een aparte RO-procedure moeten worden gevoerd en is op deze procedure niet van toepassing.
4.2	Er is geen onderzoek gedaan wat het effect zal zijn op de herbouwlocaties van het horecabedrijf met bedrijfswoning. Er is onvoldoende rekening gehouden met de bestaande landschapsplannen voor de inrichting van het gebied waarin het Oeverbos valt.	Het restaurant met bedrijfswoning aan de Maassluissedijk 201-203 is op basis van het Tracebesluit geamoveerd en valt onder de tijdelijke maatregel. In het bestemmingsplan Buitengebied-West is een horecabestemming met bedrijfswoning opgenomen voor de betreffende locatie. Een nieuwe locatie maakt wel deel uit van het herinrichtingsplan voor het Oeverbos maar is niet concreet om nu concreet rekening mee te houden. Wel zijn de windturbines zodanig gepositioneerd dat ontwikkeling van het horecabedrijf op de nieuwe locatie, zoals dat in het inrichtingsplan staat, fysiek mogelijk blijft. Een verplaatsing van het horecabedrijf is niet juridisch-planologisch vastgelegd, waardoor er geen sprake is van een autonome situatie waar rekening mee gehouden moet worden. De autonome situatie is nog steeds dat het horecabedrijf na gereedkoming van de Blankenburgverbinding op de oude plek

		weer in gebruik genomen kan worden. Omdat dit de autonome situatie is, is daar dus ook rekening mee gehouden. Alle aspecten die milieutechnisch van belang zijn, zijn onderzocht. Het restaurant is geen geluidgevoelig en slagschaduwgevoelig object. Voor de bedrijfswoning geldt dat deze wel degelijk is onderzocht voor geluid en slagschaduw. Voor geluid wordt er voldaan aan de norm van het Activiteitenbesluit van 47 dB voor een luide windturbine. Voor slagschaduw geldt dat er een te verwachten slagschaduwduur van 8:33 uur per jaar is berekend op de tijdelijke geamoveerde bedrijfswoning. Dit is een overschrijding van 2:33 uur per jaar van de (interpretatie van) de norm van maximaal 6 uur slagschaduw per jaar. Voor het restaurant zal, alhoewel er geen norm is, een vergelijkbare waarde gelden. Indien na oplevering van de tunnel de bedrijfswoning in combinatie met het restaurant weer in gebruik worden genomen kan gekeken worden naar eventuele maatwerkvoorschriften op grond van het Activiteitenbesluit (of ander soortig besluit op grond van de Omgevingswet die dan in werking is getreden). Op basis van een rechtstreekse werking van het Activiteitenbesluit is dan in ieder geval een stilstandvoorziening nodig om te kunnen voldoen aan de (interpretatie van) de norm van maximaal 6 uur slagschaduw per jaar. Er is wel degelijk rekening gehouden met het horecabedrijf, alhoewel het de komende jaren niet in bedrijf is. Wanneer het horecabedrijf met de bedrijfswoning op een andere locatie wordt herbouwd dan dienen zij in ieder geval rekening te houden met de aanwezigheid van onderhavige twee windturbines.
4.3	Er is onvoldoende rekening gehouden met de nieuwe ontwikkelingen en inzicht op het gebied van hinder van licht, geluid, gezondheid en veiligheid. Zoals bijv. een veiligheidsnorm van 600 m t.o.v. omliggende bebouwing, zoals gesteld in de provincie Noord-Holland en Denemarken.	Alle nieuwe ontwikkelingen en inzicht op het gebied van hinder van licht, geluid, gezondheid en veiligheid, waaronder actuele uitspraken van de Raad van State op het gebied van windprojecten, zijn meegenomen in onderzoeken van de onderbouwing van het project. De stelling van indiener waarom dit onvoldoende is, is ook niet nader onderbouwd. De door indiener genoemde norm van 600 meter in Noord-Holland is nadrukkelijk geen veiligheidsnorm maar een aan te houden afstand tot woningen van 600 meter naar aanleiding van een besluit van die specifieke provincie. Deze norm wordt

		nergens anders toegepast. In Denemarken wordt overigens geen specifieke norm van 600 meter gehanteerd. Het aanhouden van een afstand van specifiek 600 meter is ook niet doelmatig. De aan te houden afstand tot woningen wordt bepaald door de door het Rijk gestelde uniforme normen voor een aanvaardbaar hinderniveau ten gevolge van geluid-, slagschaduw en veiligheid. Deze hangen samen met de schaal van de voorgenomen windmolens. Een vaste afstand is derhalve niet aan de orde; mede omdat windmolens van verschillende afmetingen tot verschillende effecten leiden. Een vaste afstand houdt hier geen rekening mee.
4.4	Onvoldoende wordt aangegeven wat de gevolgen zijn op het gebruik van het recreatiegebied van het niet aanbrengen van een stilstand voorziening. Niet of onvoldoende is onderzocht van het effect van de windmolens zal zijn op het recreatieve gebruik van het gebied met name het gebruik van het terras, wat voor essentiële omzet moet zorgen.	Een recreatiegebied, en specifiek het terras van de horecagelegenheid, is geen voor slagschaduw gevoelig gebied waardoor er ook geen norm geldt of voorzieningen getroffen dienen te worden. De te verwachten slagschaduwduur in het gebied is wel in beeld gebracht door middel van een slagschaduwcontour (zie ook Figuur 5.1 in de toelichting van het bestemmingsplan) De te verwachten slagschaduwduur op het terras (van de horecagelegenheid die gedurende de bouw van de Blankenburgverbinding in ieder geval buiten gebruik is) is overigens vrijwel gelijk te stellen aan de te verwachten slagschaduwduur bij de bedrijfswoning en deze ligt al in de buurt van de wettelijke norm. Gezien de situering van het horecabedrijf ten opzichte van de windturbines zal slagschaduw voor als in de (vroeg) ochtend kunnen optreden. Het is niet aannemelijk gemaakt dat de windmolens effect hebben op het gebruik van het terras dan wel het recreatief gebruik van het gebied.
4.5	Onvoldoende rekening gehouden en onvoldoende onderzocht zijn de stabiliteit van de ondergrond als zeewering, de effecten van de combinatie van het tunneltraject en een windpark, de gevolgen van de aangepaste fundering t.a.v. de aangebrachte leeflaag en de daaronder aanwezige verontreinigde ondergrond.	Deze zienswijze wordt niet nader onderbouwd. De aangevraagde windmolens (2,2-4,2 MW) worden op een fundatieblok met palen gefundeerd. Het fundatieblok wordt zodanig geschematiseerd dat de horizontale kracht uit de windbelasting door de paalfundering door schoorstand naar een diep niveau in de ondergrond wordt gebracht. Het fundatieblok zelf geeft geen belasting door middel van gronddruk of door grondwrijving af in de bovenste grondlaag. Dus geen extra aandrijvende kracht in de bovenste grondlaag van de oever, wat de stabiliteit ongunstig zou kunnen beïnvloeden. De palen verhogen het

		afschuifdraagvermogen (methode Bishop) van het glijdvlak, de oever wordt dan stabiel. Verder is de afstand tot de oever veel groter dan die van de windmolens (3,0MW) welke in 2014 zijn gerealiseerd. In het kader van het bestemmingsplan is ook technisch onderzoek uitgevoerd naar waterveiligheid/invloed van de windturbines op de waterkerende functie van de dijk (bijlage 2 bij de toelichting). De te realiseren windturbines komen op een bodem te staan waarvan de kwaliteit al is onderzocht is en waarvan de leeflaag is gesaneerd (zie ook paragraaf 5.9.4. toelichting van het bestemmingsplan).
4.6	Onvoldoende rekening gehouden en onvoldoende onderzocht de financiële goedgeheid en beschikbare kennis van de aanvrager(s) t.a.v. het exploiteren van ene windpark op langere termijn en de economische haalbaarheid van het windpark op de middel en lange termijn.	Aanvrager van de windmolens is De Windvogel. De landelijke coöperatie ter bevordering van duurzame energie De Windvogel ontwikkelt het project gezamenlijk met het lokale Vlaardings Energie Collectief (VEC). De Windvogel is ervaren in het ontwikkelen en realiseren van windinitiatieven door heel Nederland en gebruiken deze kennis en ervaring om VEC te ondersteunen. Er is dus wel degelijk sprake van beschikbare kennis t.a.v. het exploiteren van een windpark op langere termijn en de economische haalbaarheid van het windpark op de middel en lange termijn. De gemeente dient zich er van te vergewissen dat een bestemmingsplan financieel-economisch uitvoerbaar is voor de gemeente zelf. Dat betekent dat bijkomende financiële kosten voor de gemeente gedekt zijn. Deze komen voor rekening van de initiatiefnemers. Voor een windproject geldt over het algemeen dat deze pas wordt opgestart wanneer initiatiefnemers een haalbare businesscase kunnen krijgen, omdat er anders te veel financiële risico's met een dergelijk project zijn gemoeid. Daarmee is dan ook automatisch de financiële uitvoerbaarheid van het project voldoende afgedekt.

Conclusie

De zienswijze wordt ongegrond verklaard.

5. Zienswijze provincie Zuid-Holland en omgevingsdienst Haaglanden tegen ontwerpbestemmingsplan

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente
5.1	Op dit moment kan niet beoordeeld worden op het plan ontwikkelingen toelaat die in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en of een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig en verleend kan worden.	In paragraaf 5.6 van de toelichting van het bestemmingsplan wordt de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan nader onderbouwd voor het aspect natuur. In het kader van ‘een goede ruimtelijke ordening’ in het bestemmingsplan hoeft er geen sprake te zijn van een verleende ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb). In het kader van het bestemmingsplan moet aannemelijk gemaakt worden dat de benodigde ontheffing verleend kan worden. Voor het aspect natuur is een Natuurtoets (bijlage 3 van de toelichting van het bestemmingsplan) uitgevoerd door het ter zake deskundige adviesbureau Bureau Waardenburg. Bureau Waardenburg is hét bureau dat deskundigheid en expert judgement in huis heeft op de effecten van windturbines op natuur. Er is vanuit dat oogpunt geen reden om op voorhand aan te nemen dat de resultaten in de Natuurtoets zodanig niet kloppen dat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan daarmee in het geding is. Het veldonderzoek voor vleermuizen ontbreekt nog in de Natuurtoets in bijlage 3 van de toelichting van het bestemmingsplan. Het voorjaarsonderzoek is in juni uitgevoerd en het najaarsonderzoek wordt in augustus/september uitgevoerd. Op basis van bestaande kennis van effecten van windturbines op vleermuizen is bekend dat aanvaringsslachtoffers van vleermuizen door windturbines aanzienlijk beperkt kunnen worden door de windturbines te voorzien van een stilstandvoorziening voor vleermuizen. Met behulp van een speciaal op vleermuizen gerichte stilstandvoorziening op de windturbines kan de sterfte van vleermuizen met 80-90% gereduceerd worden, hiermee kunnen eventuele (significante) effecten op vleermuizen voorkomen worden en is het aannemelijk dat de eventuele ontheffing wordt verleend. Er is dus geen reden te twijfelen aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan op dit punt. De benodigde aanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming is ingediend vóór de aanvraag omgevingsvergunning, waardoor de Wnb-aanvraag niet ‘aanhaakt’ en een aparte procedure volgt met bijbehorende beoordeling door het bevoegd gezag.

5.2	Pagina 19 Natuurtoets: De <i>actieradius van de kleine zilverreiger in het broedseizoen is ca. 10 km (Fasola et al. 2002). Hiermee ligt het plangebied buiten het bereik van deze soort. (Significant) versturende effecten (inclusief sterfte) van de aanleg en het gebruik van Windpark Oeverwind op het behalen van de IHD's van deze broedvogelsoorten in het Natura 2000-gebied Voornes Duin zijn op voorhand met zekerheid uit te sluiten (tabel 4. f).</i> Aangegeven wordt dat het N2000-gebied 'Voornes duin gelegen is op ca. 12 km afstand. De gerefereerde actieradius volgt verder uit een empirisch onderzoek verricht naar kleine zilverreigers in de Camargue in Zuid-Frankrijk. Vanuit deze achtergrond lijkt het wat stellig om op basis van een theoretisch verschil van 2 km harde conclusies te trekken over het afwezig zijn van enige relatie met het plangebied te Vlaardingen. Hierover dient meer duidelijkheid te worden verstrekt.	De geciteerde actieradius voor kleine zilverreiger is de op dit moment best beschikbare informatie hierover. Dat deze elders in Europa is vastgesteld betekent niet dat deze niet representatief zou zijn voor voorliggende situatie. De afstand tussen de precieze kolonielocatie in het Quackjeswater in Voornes Duin en twee geplande turbines bedraagt overigens meer dan 15 km (in de natuurtoets is uitgegaan van de afstand tussen N2000-gebied en plangebied), zodat met zekerheid gesteld kan worden dat het plangebied binnen de broedtijd niet gebruikt wordt door kleine zilverreigers uit deze kolonie. Overigens is op te merken dat het aantal broedparen in deze kolonie in het Voornes Duin al enkele jaren sterk terugloopt: in 2016 bevonden zich hier nog maar 11 broedparen, in 2017 zelfs nog maar 2 broedparen (tegen 75 broedparen in de beste jaren voor de koude winters na 2008).
5.3	Pagina 22 Natuurtoets: De <i>steltlopersoorten goudplevier, zilverpievier, kievit, grutto en wulp hebben een grotere actieradius die tot in het plangebied kan reiken (tot 15 km). Voor deze soorten geldt dat, vanwege de afwezigheid van potentieel herageer- en rustgebied in of nabij het plangebied, deze soorten geen relatie hebben met het plangebied (tabel 4.1).</i> De kievit komt buiten het broedseizoen zowel overvliegend als ter plaatse voor in aantallen van enkelen tot een 80-tal ter plaatse van het Volksbos en de Graslanden West. Hebben deze kieviten met zekerheid geen relatie met het Haringvliet? Valt dit uitsluitend onder de soortenbescherming Wnb?	Ook voor deze soorten geldt dat het plangebied aan de rand ligt van de voor genoemde soorten bekende actieradius vanuit N2000-gebied Haringvliet en daarmee voor deze vogels uit het Haringvliet van marginale betekenis zal zijn; in en direct rond het Haringvliet liggen namelijk grote arealen geschikt(er) foerageer en rustgebied. De (relatief) kleine aantallen kieviten die door ODH worden genoemd, zijn dus geen kieviten die een binding hebben met het N2000-gebied Haringvliet. Sterfte wordt derhalve beschouwd in het licht van de soortenbescherming onder Wnb.
5.4	Pagina 29 Natuurtoets: Voor soorten uit deze soortgroepen is een inschatting van het aantal aanvaringsslachtoffers in Windpark Oeverwind gemaakt, op basis van informatie over 1) aantallen vliegbewegingen over het plangebied, 2) vlieggedrag en 3) aantallen slachtoffers gevonden in slachtofferonderzoeken in Europa (Langgemach & Dürr 2019). Voor Windpark Oeverwind is op deze manier een inschatting gemaakt van de sterfte van aalscholver en lepelaar. Geven de actuele inzichten ten aanzien van slachtofferonderzoek bij aalscholvers juist niet aan dat deze soort gevoeliger is dan voorheen gedacht? Is dit meegenomen in de analyse?	Ja, deze kennis is meegenomen in de effectbepaling. Overigens zoals genoemd in de natuurtoets is het momenteel bij gebrek aan een aanvaringskans nog niet mogelijk om met het Flux Collision Model het aantal slachtoffers te berekenen voor de aalscholver en is dit gebaseerd op een deskundigenoordeel van Bureau Waardenburg.
5.5	Pagina 30 Natuurtoets: Uit figuur 6.1 kan worden afgeleid dat niet alle exemplaren over Windpark Oeverwind vliegen. Dit is een figuur met vliegbewegingen van gezenderde aalscholvers. Is dit een omissie?	Dit is inderdaad een omissie, bedoeld wordt figuur 6.2 met vliegbewegingen van ganzen. Dit wordt in Bijlage 3 van het bestemmingsplan aangepast.

5.6	Pagina 56 Natuurtoets (cumulatie): <i>In de omgeving van Windpark Oeverwind bestaan enkele andere projecten, waarvoor recent toestemming in het kader van de Wnb (gebiedenbescherming) of toenmalige Natuurbeschermingswet 1998 is aangevraagd, maar die nog niet tot uitvoering zijn gebracht en die tot dezelfde effecten (vogelsterfte) kunnen leiden als Windpark Oeverwind. DU betreft vo<x het Natura 2000- gebied Haringvliet het Windpark Kroningswind, Windpark Haringvliet GO en Windpark Oostflakkee.</i> Is dit overzicht compleet? Hebben de volgende windparken geen effecten op het Haringvliet?: Windpark Suyderlandt, Windpark Blaakweg, Windpark (repowering) Piet de Wit en Windpark landtong Rozenburg.	Het overzicht is compleet. Weliswaar worden in parken Piet de Wit, Blaakweg en Suyderlandt incidentele slachtoffers onder brandgans berekend, maar deze zijn toegerekend aan N2000-gebied Kammer Volkerak.
5.7	In de bijlage bij de natuureffectrapportage is een stikstofberekening uitgevoerd met behulp van het rekenprogramma Aeries. Opgemerkt wordt, dat de Programmatische aanpak stikstof PAS thans niet meer van toepassing is. Dat maakt dat in beginsel elke toename van stikstof op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden vergunningplichtig kan zijn. Thans wordt ook gewerkt aan een actualisatie van de rekenmodule in Aeries. Het lijkt raadzaam, om indien deze beschikbaar is, een nieuwe stikstofberekening uit te voeren.	Deze berekening wordt uitgevoerd nadat het nieuwe rekenmodel van Aeries beschikbaar is.
5.8	Ook voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland (NNN) nog een opmerking: Het plangebied ligt niet in de NNN maar grenst hier wel aan, namelijk een moeras genaamd de Rietputten. Vanwege aanleg Blankenburgverbinding zal het oppervlak van het moeras alhier worden verlegd en iets groter worden (natuurcompensatie) in combinatie met aanleg van de Waterharmonica door Delfland. Graag dit nog toevoegen aan de toelichting.	Dit is toegevoegd aan paragraaf 3.1 en paragraaf 5.6.2.1 van de toelichting van het bestemmingsplan
5.9	In de toelichting paragraaf 4.3. dient de afweging van de beschermingscategorie 2 – recreatiegebied en groene buffer beter onderbouwd te worden. De turbines liggen op de aangegeven locatie voor windenergie op kaart 16 van de Omgevingsverordening. Dit is ook de kaart die moet worden opgenomen als figuur 2.1. in paragraaf 2.3.1.	Aan paragraaf 4.3 wordt een onder het kopje 'Ligging in gebied 'beschermingscategorie 2 – recreatiegebied en groene buffer' een nadere afweging op dit punt toegevoegd.
5.10	De tekst onder 1.4 juridisch kader, bevoegdheid, is niet helemaal juist. De provincie draagt haar bevoegdheid niet over, maar ziet af van het toepassen van haar bevoegdheid.	De tekst wordt aangepast.

Conclusie

1. De reactie op de Wet natuurbescherming is deels ongegrond op de omissie van de verwijzing naar de verkeerde figuur na, deze wordt aangepast. Dit is inderdaad een omissie, bedoeld wordt figuur 6.2 met vliegbewegingen van ganzen. Dit wordt in Bijlage 3 van het bestemmingsplan aangepast.
2. De reactie op de toelichting over de afweging van de beschermingscategorie 2 - recreatiegebied en groene buffer is gegrond en zal worden aangepast.
3. De reactie over het juridisch kader is gegrond en zal worden aangepast.

6. Zienswijze indiener nummer 6 (Geanonimiseerd)

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente
6.1	Indiener zienswijze geeft aan dat de plaatsing van de windmolens een snelle daling van de insectenpopulatie tot gevolg heeft	In het natuurrapport is rekening gehouden met beschermde insecten. In het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen en te verwachten, behalve vogels en vleermuizen. Recente berichtgeving in de media over vermeende grootschalige insectensterfte door windmolens is vrij kort na publicatie ook sterk genuanceerd. (zie o.a. https://www.nu.nl/nucheckt/5846652/nucheckt-onduidelijk-hoeveel-insecten-doodgaan-door-windmolens.html). Het klopt dat er insecten doodgaan door windmolens, maar om hoeveel insecten het gaat, is niet duidelijk. Het Duitse onderzoek waar indiener naar verwijst blijkt een grove schatting. De schatting is niet gebaseerd op metingen van het aantal insecten dat doodgaat door windmolens, maar op basis van het aantal vliegende insecten dat in één deelstaat in Duitsland in de lucht vliegt. Daarnaast is de Duitse schatting waarschijnlijk niet goed omgerekend naar de Nederlandse situatie. Er zijn geen bewijzen dat specifiek windmolens een snelle daling van de insectenpopulatie veroorzaken. Veel insecten vliegen niet eens op die hoogte. Jaarlijks sterven er enorm veel insecten doordat ze worden opgegeten door vogels. Ook sterven er de afgelopen jaren door een aantal menselijke factoren steeds meer insecten sterven, zoals door landbouw en verkeer is ook een grote boosdoener.
6.2	De plaatsing van de windmolens zorgt voor directe sterfte onder vogels door aanvaringen met windmolens, verlies van leefgebied en barrièrevorming.	Er is gedegen natuuronderzoek gedaan naar vogels in het kader van de plaatsing van de windturbines (zie bijlage 3 van het bestemmingsplan) waarbij de te verwachten vogelslachtoffers in beeld gebracht zijn. Er worden geen significante effecten verwacht op specifieke vogelsoorten en de gunstige staat van instandhouding is ook niet in het geding. Een aanvraag Wnb is gedaan voor een aantal specifieke soorten. Verwacht wordt dat deze ontheffing verleend kan worden.

6.3	De sonar van een vleermuis kan de draaiende wieken van een windmolen niet altijd detecteren waardoor de vleermuis de draaiende wieken niet kan ontwijken.	Niet alle vleermuizen vliegen op hoogte van de draaiende wieken van een windmolen, maar het is inderdaad bekend dat soorten die op hoogte vliegen er moeite mee hebben de draaiende wiek op tijd te detecteren en te ontwijken. Daarom wordt in het kader van de natuurtoets en Wnb-aanvraag nader veldonderzoek naar vleermuizen gedaan. Gekeken wordt welke soorten voorkomen, hoeveel en wat dat betekent voor de populatie van die soort. Op basis van bestaande kennis van effecten van windturbines op vleermuizen is bekend dat aanvaringsslachtoffers van vleermuizen door windturbines aanzienlijk beperkt kunnen worden door de windturbines te voorzien van een stilstandvoorziening voor vleermuizen. Met behulp van een speciaal op vleermuizen gerichte stilstandvoorziening op de windturbines kan de sterfte van vleermuizen met 80-90% gereduceerd worden, hiermee kunnen eventuele (significante) effecten op vleermuizen voorkomen worden en is het aannemelijk dat de eventuele Wnb-ontheffing wordt verleend. Een eventueel benodigde stilstandvoorziening om slachtoffers te voorkomen wordt opgenomen in de Wnb-aanvraag. Omdat vleermuizen vliegen om momenten dat het relatief windstil is gaat een dergelijke stilstandvoorziening zeer beperkt ten koste van de elektriciteitsopbrengst van de windmolens.
6.4	De windmolens zorgen voor aantasting van het cultuur historisch landschap	De windmolens kunnen door hun afmeting historische elementen en de structuren in het bestaande landschap beïnvloeden. Echter door de schaal van de molens en de positie boven het landschap, blijven de cultuurhistorische patronen leesbaar. De molens voegen een nieuwe laag aan het landschap toe, die de beleving van de historische laag mogelijk kan beïnvloeden. Omdat de windmolens niet in het cultuurhistorische landschap Zuidbuurt worden geplaatst maar op afstand is er feitelijk geen sprake van aantasting van dat cultuurhistorische landschap. De landschappelijke effecten op de omgeving worden in paragraaf 4.3 beschreven en de windturbines worden landschappelijk inpasbaar en aanvaardbaar geacht.
6.5	De komst van een windmolenpark leidt tot een verlaagde WOZ-waarde van de boerderijen aan de Zuidbuurt en in bijzonder voor Hoeve Avondrust	Voor de gemeente Vlaardingen voert de Regionale Belasting Groep (RBG) het taxeren uit om te komen tot een WOZ-waarde. De RBG maakt gebruik van allerlei gegevens.

		Indien u het oneens bent met uw WOZ-waarde vanwege de realisatie van windmolens kunt u hiertegen bezwaar aantekenen op het moment dat de aanslag gemeentelijke belastingen binnenkomt.
6.6	De aanleg van een windmolen zal een negatieve invloed hebben op ons welzijn, maar ook op onze bedrijfsactiviteiten, dus inkomen	De realisatie van de windturbines zijn op diverse milieuaspecten onderzocht, vooral slagschaduw en geluid zijn belangrijke onderdelen hiervan. De resultaten van de onderzoeken hiervan vallen binnen de wettelijke normen. Welzijn is een subjectief gevoel en ook beleving. Indien u van mening bent dat uw schade leidt tot de realisatie van de windturbines kunt u hiervoor na het onherroepelijk worden van het planologische besluit (bestemmingsplan en omgevingsvergunning) binnen een termijn van 5 jaar een verzoek tot tegemoetkoming in schade aanvragen.
6.7	Er wordt gesproken over 2 windmolens, maar uiteindelijk zouden het er 7 moeten worden. Het eind is nog niet inzicht	In haar structuurvisie (Visie Ruimte en Mobiliteit) heeft de provincie zoekgebieden aangewezen voor de realisatie van windturbines en de locatie "Oeverbos" biedt kansen voor een windpark van 4-5 windturbines te realiseren. Vanwege de aanleg van de Blankenburgverbinding in het gebied Oeverbos-West is op korte termijn alleen de realisatie van twee windturbines mogelijk in het Oeverbos-Oost in de lijn van de bestaande windturbines op de afvalwaterzuivering De Grootte Lucht. Voor de overige te realiseren windturbines zal een aparte RO-procedure moeten worden gevoerd en is op deze procedure niet van toepassing.

Conclusie:

De zienswijze wordt ongegrond verklaard.

7. Zienswijze indiener nummer 7 (geanonimiseerd)

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente
7.1	Indiener zienswijze is het niet eens met de locatie voor Oeverwind ipv Het Scheur en meer naar het oosten richting de Beneluxtunnel	Op 26 januari 2017 heeft de gemeenteraad van Vlaardingen het Beleidskader Windenergie vastgesteld. Daarin staat dat Vlaardingen in 2050 een energie-neutrale stad wil zijn en daarom optimaal gebruik wil maken van alternatieve energiebronnen. Het realiseren van windturbines past in dit kader. Het Beleidskader Windenergie was nodig omdat Vlaardingen, evenals de andere gemeenten in de regio en daarbuiten, een keuze moest maken voor de locaties waar in Vlaardingen windmolens zouden kunnen komen. De provincie Zuid-Holland heeft daarvoor in de regio tal van locaties

		aangewezen. De gemeente heeft voor die provinciale aanwijzing een zienswijze opgesteld. Daarbij moest zij kiezen welke locaties in onze gemeente acceptabel zijn voor het realiseren van windmolens. De keuze viel op de Rivierzone en het Oeverbos. In het Beleidskader Windenergie staat onder meer het volgende: Voor beide gebieden geldt dat windturbines door de lijnopstelling langs de Nieuwe Waterweg/Het Scheur landschappelijk goed in te passen zijn. Voor de Rivierzone geldt dat windturbines in dit gebied goed aansluiten bij het industriële karakter van het gebied, mits voldoende rekening wordt gehouden met nabij gelegen woningen. Omdat de grond in het Oeverbos in eigendom is van (semi)overheden biedt dit gebied de beste kans om invulling te geven aan onze wens om de baten van windturbines zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de Vlaardingse gemeenschap.
--	--	---

Conclusie:

De zienswijze wordt ongegrond verklaard.